

Sted i de Aar, der ere gaaede siden 1903, da Loven fuldt ud var i Virksomhed. Hvis vi tage den samlede Virksomhed, der var inde under Tilsynet, altsaa baade de industrielle Virksomheder og Mejerivirksomhed, Landbrugsvirksomhed, Handelsforretninger og andre ikke industrielle Virksomheder samt bevægelige Maskiner, er Forholdet dette, at medens der i 1903 var 9,273 Virksomheder under Tilsyn, var dette Antal ved Udgangen af 1909 steget til 17,422, saa det vil ses, at det er en ret stor Stigning, noget, som vi alle, uden at have Tallene, vide derigennem, at vi jo have haft Lejlighed til gennem Aarene at erfare saavel den store Fremgang paa det rent industrielle Omraade som ogsaa og navnlig den store Benyttelse af Maskiner og Maskinkraft rundt omkring i et stort Antal meget smaa Virksomheder, hvor man tidligere ikke kendte til at benytte saadan Drivkraft, som nu anvendes, det være sig Elektricitets- eller Petroleumsmotorer. Forholdet er yderligere det, at for saa vidt angaar de egentlig industrielle Virksomheder, ere de $\frac{4}{5}$ underkastede et Tilsyn baade efter Maskinbeskyttelsesloven af 1889 og efter Loven om Arbejde i Fabrikker m. v. af 1901. Ogsaa det synes altsaa at begrunde, at man nu gaar til at ordne Tilsynet saaledes, at det bliver samlet, saa at man kun har een Lov vedrørende Tilsynet, saavel det Tilsyn, der kan siges nærmest at være Maskinbeskyttelsestilsynet, som det Tilsyn, der vedrører Arbejdsrum og de Forhold, hvorunder Arbejderne i det hele taget ere beskæftigede.

Jeg gør allerede nu opmærksom paa, hvad ærede Medlemmer ville se, naar de læse Lovforslagets Bemærkninger, at jeg ikke har ment helt ud at kunne følge, hvad der fra Direktøren for Maskinbeskyttelsestilsynet, eller Arbejdstilsynet skal jeg maaske hellere sige, var henstillet, idet jeg ikke har turdet eller ment det nødvendigt at forlade den nuværende Fordeling, hvorefter man har dels et saakaldt kommunalt Tilsyn og dels et Tilsyn, der udføres af Fabrikinspektørerne. Hvis vi gik til at ophæve det kommunale Tilsyn, vilde det medføre, at vi fik en stor Stab af Embedsmænd foruden dem, vi have, op imod et halvt Hundrede, og jeg har ikke turdet gaa til at foreslaa en Ordning af Tilsynet, der vilde medføre Ansættelse af ca. et halvt Hundrede nye Embedsmænd. Jeg indrømmer, at det nuværende kommunale Tilsyn, det Tilsyn, der føres med de Maskiner, hvorved der hverken benyttes Damp, Gas eller Elek-

tricitet som Drivkraft, mange Steder har været mangelfuldt. Paa den anden Side tillader jeg mig at paastaa, at dette, at man ude paa Landet, hvor der jo mest er Tale om Benyttelse af det kommunale Tilsyn, gaar over fra at benytte en Hestegang som Drivkraft f. Eks. til en Tærskemaskine, Kageknuser, Hakkelsemaskine, noget, der findes meget almindeligt i de smaa Bøndergaarde, og over til Petroleumsmotor, i Virkeligheden ikke vil gøre, at de Maskiner, der drives ved Motor, blive farligere at benytte end de tidligere; efter den nugældende Ordning skal Maskininspektøren komme og undersøge saadanne Anlæg en Gang om Aaret, medens det tidligere var den kommunale Tilsynsmand. Efter den Smule praktisk Erfaring, jeg har, er Forholdet endda det, at det er farligere for dem, der arbejde i Tærskemaskinen, eller hvad det maatte være for en Maskine, naar den gaar med Hestegang, end naar den gaar med Petroleumsmotor. Man kan derfor ikke uden videre drage det Skel og sige, at alt, hvad der drives ved Hestekraft eller ved Vand- og Vindkraft, skal være undergivet den kommunale Tilsynsmand, medens alt det øvrige skal være undergivet Fabrikinspektøren. Der kan trækkes en Grænse, som er fuldt forsvarlig, men jeg indrømmer, det er vanskeligt at trække den i Loven, og jeg har derfor heller ikke forsøgt fuldt ud at trække den, men har overladt den paagældende Fabrikinspektør i hvert enkelt Tilfælde at træffe Bestemmelse; dels derved og dels gennem en Ret, som er foreslaaet for Fabrikinspektøren til at samle de kommunale Tilsynsmænd og give dem, om jeg saa maa sige, et Kursus i, hvorledes Maskinbeskyttelsen skal foretages, har jeg anset Ordningen for, samtlige Forhold tagne i Betragtning, at være forsvarlig og i hvert Fald fyldestgørende — som sagt, ogsaa i Betragtning af, at det vilde blive betydeligt dyrere, hvis man skulde gaa til Ansættelse af en stor Stab af Embedsmænd, som det vilde blive nødvendigt, hvis vi i Stedet for kommunale Tilsynsmænd skulde have Kredstilsynsmænd.

Det næste Punkt, jeg skal nævne, er Spørgsmaalet om Børns Arbejde. Jeg tør maaske minde om, at medens der, som jeg allerede har nævnt, i Loven af 1873 var en Bestemmelse om, at Børn under 10 Aar ikke maatte beskæftiges i saadanne Virksomheder, gik man i 1901 til at sætte Grænsen til 12 Aar. I Folketinget var det vedtaget at sætte Grænsen ved Skolegangens Ophør, altsaa ved 14 Aars Alde-